

Eerste aanzet tot pijn diagnostiek voor mensen met het Down syndroom

Relatie is tussen pijn en cognitieve functies

De pijn diagnostiek bij mensen met Down syndroom heeft meerdere mogelijkheden. Er zijn categorieën gedrag die bij mensen met verstandelijke beperking een uiting van pijn zijn. Bijna tachtig procent van de volwassenen met Down syndroom begrijpt minstens één van de twee schalen om pijn aan te geven (een gezichtsschaal en een cijferschaal). Pictogrammen voor de mate van pijn worden even goed begrepen als getekende gezichtjes. Bovendien lijkt dat er geen aanwijzingen zijn dat mensen met Down syndroom een lagere pijnbeleving hebben dan mensen zonder verstandelijke beperking. Het is nog wel onduidelijk of er een relatie is tussen pijn en **cognitieve functies** (mentale functies zoals geheugen en plannen). Dit blijkt uit het promotieonderzoek van Nanda de Knecht.

Pijnbeleving in kaart brengen

Er is weinig bekend over de pijnbeleving bij mensen met Down syndroom. Vanuit eerder onderzoek is wel bekend dat mensen met Down syndroom een verhoogd risico hebben op sommige lichamelijke aandoeningen die pijnlijk zouden kunnen zijn (zoals oorontstekingen). Daarnaast blijkt dat sommige hersengebieden die pijn verwerken bij mensen met Down syndroom anders zijn, hoewel het onduidelijk is wat dit echt betekent voor de pijnbeleving. Mensen met verstandelijke beperking kunnen moeite hebben om zelf over hun pijn te vertellen. Nanda de Knecht: "Dit waren redenen om uitgebreider onderzoek te doen naar de pijnbeleving bij mensen met Down syndroom. Het doel was daarbij om een eerste aanzet te kunnen doen voor een manier om pijnbeleving in kaart te brengen en daarmee gerichte adviezen te kunnen bieden aan de praktijk".

Praktijk

De Knecht: "Familieleden of het pijn team van een zorginstelling adviseren we om uit te zoeken welke pijnschalen, zoals met gezichten, cijfers of pictogrammen, door een persoon met Down syndroom het beste wordt begrepen. Het oefenen met deze pijnschalen kan namelijk bijdragen aan het praten over pijnbeleving. Ook is het belangrijk om voor elke persoon met Down syndroom te weten wat kenmerkende pijngedragingen zijn, zodat pijn eerder herkend kan worden." Een computerprogramma dat in het onderzoek werd gebruikt voor de zelfrapportage van pijn wordt verder ontwikkeld om pijn diagnostiek te ondersteunen. Verder onderzoek is nodig om beter te begrijpen of neuropsychologisch onderzoek kan bijdragen aan pijn diagnostiek bij Down syndroom, vooral bij het in kaart brengen of bepaalde **cognitieve functies** verslechteren bij pijn.

Bron: VU; Medicalfacts/ Janine Budding - 2015